

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 151/2024-5

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a zo sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu orgánov činných v trestnom konaní v trestnej veci sťažovateľa takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Sťažovateľ poukazuje na to, že ku skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania, došlo 4. októbra 2022. Trestný rozkaz prevzal 5. októbra 2023, „teda rok po incidente pričom skrátene vyšetovanie sa spravidla realizuje do dvoch mesiacov od vznesenia obvinenia. Mňa len po dvoch mesiacoch zavolali na výsluch a následne sa inšpekcii sťažovali, že ja naťahujem konanie, ale moje návrhy neboli všetky akceptované.“. Poukazuje na to, že v trestnom rozkaze uložený trest už mohol vykonať. Uvedená situácia by mu tiež znemožňovala zamestnať sa v zamestnaní, kde sa vyžaduje bezúhonnosť. Sťažovateľ tiež namieta právnu kvalifikáciu skutku, keď uvádza, že je obvinený „z trestného činu, ktorý nie je trestným činom a už vôbec nie v takom odstavci v akom ma prokurátor prikázal obviňovať a obžalovať.“. Na tomto základe sťažovateľ žiada, aby bol „bez zbytočných prieťahov... spod obžaloby oslobodený a odškodnený, aby mi bolo vrátené všetky moje práva o ktoré som bol nedôsledným konaním štátnych orgánov okradnutý.“.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľa nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 43 ods. 1 a 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj náležitosti ústavnej sťažnosti podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde.

4. Predtým ako ústavný súd pristúpil k tomu, aby sa zaoberal podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa, skúmal, či ústavná sťažnosť spĺňa náležitosti vyžadované zákonom o ústavnom súde podľa § 123 tohto zákona. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému preskúmaniu napriek uvedenému nedostatku.

5. Napriek snahe ústavného súdu o predbežný prieskum ústavnej sťažnosti je potrebné konštatovať, že sťažovateľ svoju ústavnú sťažnosť neodôvodnil skutkovou a právnou argumentáciou, ktorá by umožňovala posúdiť opodstatnenosť jeho ústavnej sťažnosti. Zákonnou náležitosťou návrhu na začatie konania a ústavnej sťažnosti je odôvodnenie (§ 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde), predovšetkým uvedením konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde].

6. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje len všeobecnú námietku o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote s odkazom na neprimerane dlhú dobu skráteneho vyšetrovania. Uvedené obdobie (vyšetrovania) pritom ohraničuje spôsobom, ktorý neumožňuje posúdiť opodstatnenosť jeho námietky, keďže jeho začiatok vymedzuje dňom spáchania vyšetrovaného skutku a ukončuje ho prevzatím trestného rozkazu. Zároveň je zjavné, že ústavná sťažnosť smeruje proti stavu, ktorý netrvá, keďže vyšetrovanie v sťažovateľovej veci je ukončené. Trestná vec sťažovateľa pokročila do fázy trestného konania súdneho – sťažovateľ k ústavnej sťažnosti priložil obžalobu č. k. 1 Pv 519/22/4403-24 z 12. septembra 2023, trestný rozkaz Okresného súdu Nitra sp. zn. 3 T 55/2023 z 26. septembra 2023 a taktiež odpor sťažovateľa proti tomuto trestnému rozkazu. Ústavná sťažnosť obsahuje návrh (na oslobodenie spod obžaloby, bližšie nešpecifikované odškodnenie a vrátenie práv), o ktorom ústavný súd nemá právomoc rozhodnúť. Sťažovateľ zároveň namieta právnu kvalifikáciu skutku, pričom je zrejmé, že rovnakú námietku formuloval vo svojom odpore proti trestnému rozkazu. Uvedenú námietku bude môcť uplatniť v ďalšom priebehu súdneho konania. Z obsahu ústavnej sťažnosti sa javí, ako keby sťažovateľ poňal ústavnú sťažnosť ako opravný prostriedok v systéme trestného súdnictva, resp.

ako procesný prostriedok, ktorý mu náleží ako obžalovanému v prebiehajúcom trestnom konaní súdnom.

7. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom ustanovenou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

8. Ústavná sťažnosť sťažovateľa neobsahuje žiadne relevantné odôvodnenie formulované hoci aj laickým a stručným spôsobom, ktoré by vo svojej podstate predstavovalo konkrétnu a špecifickú ústavnoprávnu argumentáciu a ktoré by tak poskytlo taký podklad pre ústavný súd, na základe ktorého by bolo možné posúdiť opodstatnenosť sťažovateľových námietok.

9. Rozsah nedostatkov ústavnej sťažnosti je taký, že ústavný súd nemal priestor na to, aby svojím zásahom odstránil tento nedostatok ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale najmä esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti (absencia relevantnej a dostatočne zrozumiteľnej argumentácie – odôvodnenia), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 351/2019). Z obsahu ústavnej sťažnosti sa javí, že by mohla byť posúdená a odmietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde v časti, v ktorej sťažovateľ namieta zbytočné prieskumy vo vyšetrovaní, hoci stav právnej neistoty sťažovateľa už v tomto rozsahu v čase podania ústavnej sťažnosti netrvá. V časti, v ktorej namieta nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku, by bolo možné ústavnú sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a), § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, keďže túto námietku môže sťažovateľ uplatniť v prebiehajúcom súdnom konaní. Uvedené skutočnosti predstavovali ďalší dôvod, pre ktorý ústavný súd nevyzýval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti.

10. Pretože ústavná sťažnosť neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, a to predovšetkým relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde prioritne odmietol pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

11. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2024

Miloš Maďar
predseda senátu